

## A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Szabó Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Bánkné dr. Szabó Márta ügyvéd) által képviselt (felperes neve, címe) felperesnek a dr. Varga L. László (címe) ügyvéd által képviselt (alperes neve, címe) alperes ellen hangfelvételhez fűződő személyiségi jog megsértése iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2009. december 15. napján kelt 28.P.23.093/2009/6. számú ítélete ellen az alperes részéről 7. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

### í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 45.000 (negyvenötezer) forint együttes első- és másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra további 14.000 (tizennégyezer) forint kereseti és 36.000 (harminchatezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

### I n d o k o l á s

Az alperes ...-án volt házastársa, a felperes tudta és beleegyezése nélkül rögzítette telefonbeszélgetésüket, amelyet a közöttük folyamatban levő házastársi közös vagyon megosztása iránti peres eljárásban az általa előadottak alátámasztása érdekében használt fel.

A felperes keresetében kérte a hangfelvétellel való visszaélés miatt a személyhez fűződő joga megsértésének a megállapítását és az alperes eltiltását a további jogsértéstől, valamint a hangfelvétel megsemmisítésére kötelezését.

Az alperes kérte a kereset elutasítását. Elismerte, hogy a telefonbeszélgetést engedély nélkül rögzítette, azonban arra hivatkozott, hogy a felvétel nélkül nem tudta volna a folyamatban levő peres eljárásban az általa előadottakat igazolni, azt bizonyítani, hogy a felperes bérleti díj ellenében hasznosítja a perrel is érintett ingatlant.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes azon magatartásával, hogy ... napján a felperessel folytatott telefonbeszélgetéséről a felperes beleegyezése nélkül hangfelvételt készített, megsértette felperes személyhez fűződő jogát.

Az alperest a további jogsértéstől eltiltotta és kötelezte, hogy 15 napon belül a jogsértéssel előállított hangfelvételt semmisítse meg, valamint fizessen meg a felperesnek 44.500 forint perköltséget.

Az ítélet indokolásában ismertette a Ptk. 80. § (1) bekezdését és a Ptk. 84. § (1) bekezdését.

Kiemelte, hogy a felperes nem a hangfelvétel nyilvánosságra hozatalát sérelmezte, hanem annak rögzítését, s mivel ahhoz az alperes nem rendelkezett a szükséges hozzájárulással, ezért személyhez fűződő jogot sértett.

Az objektív személyiségvédelmi eszközök közül a jogsértés megállapításán túl az elsőfokú bíróság indokoltnak tartotta a további jogsértéstől való eltiltás alkalmazását is, figyelemmel arra, hogy az alperes egy alkalomhoz köthetően két hangfelvételt készített.

A Pp. 3. §-ára utalással kifejtette, hogy az az ítéleti rendelkezés, mellyel a jogsértéssel előállított hangfelvétel megsemmisítését rendelte el, kizárólag csak azokra a példányokra vonatkozik, amelyek az alperes birtokában vannak, így nem érinthette a felek közti vagyoni jogi per során csatolt hangfelvételt és annak írásos kivonatát.

A perköltség viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott figyelembe véve a felperes által lerótt 7.000 forint kereseti illetéket. A felperesi ügyvédi munkadíjat a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. §-a alapján 30.000 forintra mérsékelte, mivel csupán a keresetlevél előterjesztésére volt szükség és a per az első tárgyaláson érdemben befejeződött.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes fellebbezett és kérte annak tárgyaláson kívül történő elbírálását.

Részletesen kitért arra, hogy a felvétel elkészítésére azért volt szükség, mert a házastársi közös vagyon megosztása iránti peres eljárás során másként nem tudta igazolni, hogy a közös tulajdonú lakásukat a felperes bérbeadás útján hasznosítja, és azt, hogy bérleti díjból jövedelemhez jut, ami a vagyoni jogi perben a közös és különvagyoni tárgyak elhatárolása szempontjából fontos. A hangfelvétel készítése ennek okán célszerű, szükséges és céljával összefüggésben arányos is volt.

Előadta, a felvételt készítést követően is valótlan tartalmú állításokat tett a felperes, emiatt törvényes jogainak csak a felvétel felhasználásával tudott érvényt szerezni.

Hivatkozott a Ptk. 4-5. §§-ra, a Ptk. 2. §-ában írtakra és arra, hogy a felperesnek a jelen per megindításával az a célja, hogy az igazság kiderítését és érvényesítését meggátolja, ami joggal való visszaélésnek minősül, ezért jogvédelemben nem részesíthető.

Nem vitatta, hogy a kereseti kérelem csak a felvétel készítésére vonatkozott, azonban a rögzítés és felhasználás megítélése szerint egy olyan folyamat, amit nem lehet önálló értékelés tárgyává tenni.

Kiemelte, a Pécsi Ítéltábla Pf.I.20.081/2009/3. számú ítéletében foglaltakra utalva, hogy hangfelvétellel való visszaélésre, mint alanyi jogsértésre a fél nem hivatkozhat sikerrel ha e jogérvényesítéssel valótlan, hamis tényállítást akarja leplezni és az igazságot tartalmazó nyilatkozat felhasználását kívánja a személyiségi jogvédelem tárgyává tenni.

Sérelmezte személyes költségmentességére tekintettel, hogy az elsőfokú bíróság a felperes által lerótt 7.000 forint kereseti illetéket is elszámolta a felperesnek járó perköltség részeként.

A felperes ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte. Állította, hogy az érdeksérelem a beszélgetés rögzítésével bekövetkezett, a Ptk. 80. § (1) bekezdése szerinti hangfelvétellel való visszaélés megvalósult, mert az alperes engedélye nélkül, illetéktelenül hatolt be személyiségi érdekkörébe, titkos lehallgatással készített felvételt, figyelemmel arra is, hogy a hangfelvétel engedély nélküli elkészítése már önmagában visszaélésnek minősül (BH 2008.266.). Kérte a fellebbezés tárgyaláson kívül történő elbírálását.

Az alperes fellebbezése alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítélete ellen irányuló fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdésének e) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján helytállóan állapította meg a tényállást, azonban az arra alapított döntésével a Fővárosi Ítéltábla nem értett egyet.

A per során az nem volt vitatott, hogy a ...-án folytatott telefonbeszélgetés rögzítésére, felhasználására az alperes nem rendelkezett engedéllyel, márpedig a Ptk. 80. § (1)-(2) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogok megsértését jelenti a más hangfelvétellel kapcsolatos bármiféle visszaélés és a hangfelvétel nyilvánosságra hozatalához az érintett személy hozzájárulása is szükséges.

A bírósági gyakorlat értelmében a hozzájárulásnak nincs alaki feltétele, az akár ráutaló magatartással is kinyilvánítható, azonban jelen esetben a felperes sem szóban, sem írásban, sem ráutaló magatartással nem engedélyezte a beszélgetés felvételét.

Ennek megfelelően a bíróságnak azt kellett vizsgálnia az eset összes körülményének gondos mérlegelése mellett, hogy valóban történt-e visszaélés akkor, amikor az alperes perbeli nyilatkozatának alátámasztása és a felperes előadásának cáfolata érdekében a beszélgetést rögzítette.

Annak eldöntésénél, hogy a hangfelvételkedészítés a Ptk. 80. §-ának (2) bekezdésére figyelemmel jogellenesnek minősül-e, tekintettel kellett lenni a Ptk. 4. § (1) bekezdésében írtakra is, mely szerint a polgári jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése során a felek a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megfelelően, kölcsönösen együttműködve kötelesek eljárni, olyan magatartást kell tanúsítaniuk, hogy érdekeik érvényesítése a társadalom érdekében összhangban álljon.

A bírósági eljárásban az igazság érvényesülésének biztosítása közérdek és a bizonyítás is ezt a célt szolgálja. Nem lehet ezért a hangfelvétel készítését, felhasználását visszaélésnek, személyhez fűződő jogot sértőnek tekinteni akkor, ha a jogosulatlanul rögzített hangfelvétel perbeli bizonyítékként kerül felhasználásra, különösen, ha ezzel a bizonyítási eszközzel állapítható meg a való tényállás és így biztosítható az igazság kiderítése és érvényesítése (BDT 2009. 2126).

A felek közötti házastársi közös vagyon megszüntetése iránti eljárás során a felperes tagadásával szemben az alperesnek nem állt rendelkezésére - a hangfelvételen kívül - olyan bizonyíték, amellyel igazolhatta volna azt, hogy a házastársi közös vagyonba tartozó ingatlant a felperes bérbeadás útján hasznosítja. Azt is vitatta a felperes, hogy bérleti díjat kap.

Az eljáró ... Megyei Bíróság kizárólag az alperes által készített hangfelvétel alapján tudta a valós tényállást felderíteni, ily módon derült ki, hogy a felperesnek a vagyonjogi perben tett nyilatkozata nem felel meg a valóságnak.

E magatartásra tekintettel a Fővárosi Ítéltábla arra az álláspontra jutott, hogy a felperes a személyhez fűződő jogait visszaélésszerűen kívánta érvényesíteni, ami tilt a Ptk. 5. § (1)-(2) bekezdése, amely kimondja, hogy joggal való visszaélésnek minősül a jog gyakorlása, ha az a jog társadalmi rendeltetésével össze nem férő célra irányul, a személyek zaklatására, jogaik és törvényes érdekeik csorbítására vagy illetéktelen előnyök szerzésére vezetne.

Erre figyelemmel az alperes részéről személyhez fűződő jogot sértő magatartást nem lehetett megállapítani, a hangfelvétellel való visszaélés nem valósult meg és a hangfelvevő berendezéssel készített felvétel nem jelentett a felperes jogvédelmi érdekkörébe történő illetéktelen behatolást, jogsértést. A felvétel elkészítése tehát a Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint nem volt jogellenes.

Az, hogy a felperes csak a hangfelvétel készítés jogszerűtlenségére hivatkozott, az a jogsértés megállapíthatósága szempontjából nem bír relevanciával, ugyanis a telefonbeszélgetés rögzítése nélkül a felvétel nem is létezne, illetve annak tartalma bizonyítékként nem lenne felhasználható.

A felvétel készítés elengedhetetlen, fizikailag szükséges folyamat annak érdekében, hogy a felhasználni kívánt jognyilatkozat megismerhető legyen és a hangfelvételnek a bírósági eljárásban bizonyítékként, a való tényállás felderítése érdekében történő rögzítése nem jelent más - jelen esetben a felperes - jogvédelmi érdekkörébe való illetéktelen behatolást, jogsértést (BH. 1985.57.).

A Fővárosi Ítéltábla mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint megváltoztatta.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú és másodfokú eljárásban felmerült költségről a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése szerint határozott, figyelemmel a 32/2003.(VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdésére és a 6/1986.(VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésére, valamint arra, hogy a felperes 7.000 forint kereseti illetéket lerótt, az alperesi képviselő pedig alanyi áfa mentes.

Budapest, 2010. szeptember 21.

. Győriné dr. Maurer Amália s.k.  
a tanács elnöke - előadó bíró

Dr. Fülöp Györgyi s.k.  
bíró

Ráczné dr. Gohér Angyalka s.k.  
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő